

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Sectio I. De suspensione sine lite Sententiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

LIBER LI. SVSPENSIO.

SVSPENSIO propriè Incertitudinem significat, sed ex iuris Canonici interpretatione translata est, ad signandam privationem cuiusvis actionis, & officij, Clement. Cupientes, verb. Suspendio, de poenis. Hæc tamen acceptio latissima est, communis scilicet tam actibus secularibus, quam Ecclesiasticis. Strictius sumitur pro exercitij spiritualis, vel spiritualibus annexi prohibitione. Cap. Quæsitum. Cap. final. de cohabit. Cleric. & mulier. In presenti Suspendio non ita latè sumitur, sed pro exercitij potestatica prohibitione. Expendam igitur quid sit, & quotuplex, eius causas, & effectus, eius durationem, & absoluti-
nem, pacificus quidem, & pugnax.

SECTIO PRIMA.

De Suspensione Receptiores sine lite Sententiæ.

CAPVT I.

De Suspensionis Definitione, ac
Divisione.

libro quarto, capite primo, numero decimo tertio.

Alia Suspendio est ab officio tantum; & per officium intelligitur tam officium Ordinis, quam iurisdictionis Ecclesiasticæ. Alia est à beneficio tantum, & per beneficii nomen veniunt dignitates Canonicatus, beneficia siue curata, siue simplicia, & alia huiusmodi. Alia est ab officio, & beneficio simul. Porro illa quæ est ab officio tantum, aliquando est à toto officio, quando scilicet quis privatur omni sui officij usu; aliquando à parte, ut Sacerdotio, aut Diaconatu, aut alio inferiori. Præterea Suspendio alia est pœnalis, alia medicinalis: pœnalis fertur in delicti præteriti vindictam, quæ quidem non fertur per modum Censuræ, sed solius pœnæ. Medicinalis vero est illa, qua intenditur emendatio, ac bonum delinquentis. Denique alia Suspendio est temporalis, alia perpetua. Alia est à iure, alia ab homine. Tole-
tus libr. 1. cap. 45. Manuel rom. 2. summ. cap. 79. Filliucius tractat. 17. numer. 7. Reginaldus libro 2. numero 6. Nauarr. summ. capit. 27. numer. 174.

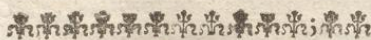
Suspendio ab aliis Censuris differt. Primò, quia excommunicatio nunquam nisi per absolute-
lutionem tollitur: Suspendio tollitur aliquando. Secundo, excommunicatio nunquam fertur nisi adit contumacia: Suspendio nonnunquam
iuris.

Differt in multis ab aliis Censuris.

Quid Suspendio?

SVSPENSIO est Censura Ecclesiastica privans Clericum usu Ecclesiastici Officij, aut beneficii, vel Ordinis in totum, vel in partem, in perpetuum, vel ad tempus. Hinc colligo, Suspensionem esse Censuram, hoc enim est commune ipsi cum Excommunicatione, & Interdicto: & quidem Ecclesiasticam, ut distinguatur à prohibitionibus civilibus, & ut indicetur causa efficiens Suspensionis, quæ est persona Ecclesiastica, habens in foro externo iurisdictionem. Præterea indicatur subiectum huius Censuræ hoc est, homo saltem Clericus, habens scilicet primam tonsuram. Adici-
tur, Privans usu, ad signandum, non privare ipso officio, verbi gratia, Ordine, vel iurisdictione, sed tantum exercitio. Filliucius tractat. 17. num. 5. Coninch disputation. 15. dub. 11. Nauarr. summ. cap. 27. num. 151. Valent. rom. 4. disputation. 7. question. 18. punct. 1. Sayr. de Censur.

in poenam delicti etiam sine contumacia expellitur. Tertiò, excommunicatio omnis Sacramentorum prohibet suspensionem, & collationem: at non omnis suspensio suspensionem vetat, nisi quando est à suspensione Sacramentorum, nec collationem, nisi quando est ab officio, vel ordine, aut collatione Sacramentorum. Quartò, excommunicationem à iure contrahunt Episcopi, etiam si expressa eorum mentio non fiat: suspensio vero à iure non nisi facta eorum expressa mentione. Quintò differt ab interdicto, tum quia suspensio non inducit priuationem tot, nec tam grauium rerum sicut interdictum: tum quia interdictum magis priuat vñ passiuo, quam actiuo: tum quia suspensio fertur in Ecclesiasticas personas: interdictum vero tam in laicos, quam in Clericos fulminatur. Sextò, differt suspensio ab Irregularitate, quia hæc priuat Suspensione Ordinis, vt Ordo est: suspensio vero priuat exercitio Ordinis, vel beneficii, seu potestatis Ecclesiæ, vt est quædam functio. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 6. Bonacina de Censur. tom. 1. disputation. 3. punct. 1. numer. 3.

CAPVT II.

De Suspensionis Causis.

4
Causa efficiens Suspensionis.

QUERENDI Suspensionem potestas est à Christo Domino, institutio verò ab Ecclesia, cuius initium fuit Apostolorum tempore. De tempore autem procedente, fuit ad certam formam redacta. Verum ille potest suspendere, qui excommunicare potest. Quia eadem est potestas ad utramque Censuram requisita. Ordinaria quidem est in Episcopis, & huiusmodi Prælati, delegata potest in aliis Clericis adesse. Syluest. verb. *Suspensio*, numer. 1. Angel. verb. *Suspensio* 2. §. 3. Toletus libro 1. capite 44.

5
Causa materialis remota. Quia omnis suspensio, aut est ab officio, aut à beneficio, aut officium, & beneficium est Clerici proprium: ergo solus Clericus potest suspendi. Verum omnes Clerici tam Episcopi, quam Cardinales, excepto Summo Præsule, huius sunt Censuræ capaces; sed tamen Episcopi suspensionem generaliter à iure latam non incurunt, nisi specialis de eis mentio fiat. Communitas autem etiam suspendi potest, quia est capax culpæ, sicut quælibet humana congregatio: quatenus scilicet est vñ corpus politicum habens propria bona, & proprias actiones ita ad eam pertinentes, vt non ad singulas per se pertineant: vel etiam ratione singulorum de communitate. Suarius de Censur. disputation. 28. section. 1. & 2. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 2. Filiucius tractat. 27. numer. 58.

6
Causa materialis proxima. Causa materialis proxima est peccatum, ob quod suspensio fertur. Et quidem si grauis sit,

requirit mortale peccatum: si leuis, potest etiam pro culpa veniali ferri; in iure autem communiter grauis est, & semper culpam grauem supponit. Suspensio vero late sumpta pro quacumque prohibitionem vtendi aliqua facultate potest ferri sine suspensi culpa, sed non sine causa. Caietan. verb. *Suspensio*. Filiucius tractat. 27. numer. 62. & 63. Toletus libr. 1. capit. 46. numer. 4. Suarius disp. 28. sect. 4. Nauarr. sum. c. 27. num. 159.

7
Causa formalis. Forma suspensionis non est à iure determinata, sed multis potest exprimi modis ille suspensionis actus ipso facto incurrendæ. Suspensio ab homine, quando est Censura lata ob contumaciam, requirit priusquam feratur præuiam admonitionem: si vero tantum in poenam delicti, non requirit monitionem. In ipsa vero ferenda requiruntur verba determinata, quæ suspensionis speciem eiusque effectum significant; hæc vero verba debent scripto proferri ex Ecclesiæ præcepto, quomodo de essentia non sint. Syluest. verb. *Suspensio*, numer. 4. Filiucius tractat. 27. numer. 65. Tolet. libr. 1. c. 46. num. 8. & 9.

8
Causa finalis. Finis denique Suspensionis est idem qui & excommunicationis, nempe Clerici vitulus. Ecclesia enim animarum salutem intendit, quando corrigit, & castigat. Tolet. libr. 1. c. 46. num. 11. & omnes.

CAPVT III.

De Suspensionis effectibus.

QUINQUE sunt Suspensionis effectus. Primus, Suspendus delinquit lethaliter ex suo genere exercendo actum, à quo est suspensus. Quia violans Ecclesiasticum præceptum in re graui mortaliter peccat: licet ex paruitate materiæ fieri possit, vt à lethali excusetur. Tolet. libr. 1. capit. 46. numer. 11. Suarius disputation. 27. section. 2. Reginaldus libr. 3. 2. numer. 51. Nauarr. summ. capit. 27. numero 163.

10
Secundus, Suspendus ab Ordine, vel ab aliquo Suspensionem Ordinis includente, non solum peccat, si actum talis Ordinis exerceat, sed etiam si irregularis, maxime si sit maioris Ordinis exercitum, à quo est suspensus. Quod verum est, non solum quando suspensio perpetua violatur, quæ est propriè Censura; sed etiam quando violatur suspensio, quæ est pura poena, & quæ ad determinatum tempus est lata. Vnde suspensus ab Ordine irregularis efficitur, benedicendo aquam, ceras, nuptias, ac mulierem post partum. Item suspensus ab ingressu Ecclesiæ, irregularis efficitur, celebrando in Ecclesia. Præterea Episcopus suspensus à pontificalibus, irregularis fit, gerendo actus, qui soli Episcopo post consecrationem conueniunt. Caterum suspensus à diuinis officiis irregularitatis vinculo illigatur, quoties illa perfoluit ex officio, tanquam Sacro Ordine iniunctus. Suspendus

Secl. I. De Suspensione Recept. Sent. 267

Suspensus tamen à Sacramentorum susceptio-
ne, non incidit in irregularitatem illa suscipiē-
do. Similiter suspensus à beneficio non efficitur
irregularis fructus beneficij recipiendo.
Quia non violat Censuram per Sacri Ordinis
exercitium. Toletus lib. 1. cap. 45. Nauarr. summ.
cap. 27. num. 163. Bonacin. de Censur. disp. 3. pun-
4. num. 6. Valencia tom. 4. disputat. 7. quat. 18.
punct. 1.

¹¹ Tercius, Suspensus privatur communione il-
lorum in eo, in quo est suspensus: ita ut peccet
communicando cum alijs, & peccet etiam qui
in tali actu cum eo communicat. Quod si actus
suspensionis non pertineat ad diuinam, id est, ad
Ordinem aliquem, non est mortale, sed venia-
le ex parte participantis, cum eo communica-
re, quod intelligo de suspensio nominatim de-
nunciato, quia cooperans, & communicans
cum suspensio tolerato, seu nondum denunciato
in ijs actibus iurisdictionis, & officij, à quibus
est suspensus, mortaliter non delinquit. Toletus
lib. 1. cap. 45. num. 4. Suarius disputat. 27. se-
ction. 2. num. 7. Nauarr. summ. cap. 27. num. 162.
Henriq. l. 1. c. 33.

¹² Quartus, Acta iurisdictionis propria per
suspensum à iurisdictione, vel ab officio, nomi-
natim denunciato, sunt inualida, nisi adsit ti-
tulus coloratus, & error communis. Secus di-
xerim de actibus per suspensum, qui non est no-
minatim denunciatus: valida enim sunt, quia
ei non admittitur iurdictio. Actus etiam Ordinis,
qui non requirunt iurisdictionem ad sui
valorem, validi sunt, ut consecrare, confirmare,
benedicere altaria, &c. Suarius disputat. 25.
section. 2. numer. 2. Filliucius tractat. 17. capit. 10.
quest. 3. Henriquez lib. 13. cap. 33. num. 1. Sayr. de
suspensio. l. 1. n. 15.

¹³ Quintus, Suspensio lata absolute absque li-
mitatione expressa, vel tacita suspendit abso-
lute ab omnibus, id est, ab officio, & beneficio.
Quia verba accipiendi sunt pro ut sonant, sus-
pensio vero lata cum expressione alicuius par-
ticularis effectus, extenditur ad illum effectum,
& ad ea, quae sunt illi annexa, & non ad alia.
Quia Censura efficit, quod significat, nec ali-
ter, quam significat, operatur. Quare suspensus
à celebratione, potest reliqua Sacerdotis mu-
nia praestare. Suarius disputat. 25. section. 7.
Toletus lib. 1. capit. 43. Sayrus libro 4.
capite 3. & 4. Vgolinus tab. 4. capit. 14.
Nauarr. summa capite decimo septimo, nu-
mero 160.

CAPVT IV.

Nonnullas ex quinque praefatis
suspensionis effectibus il-
lationes deduco.

¹⁴ **A** Ordine suspensus, non ob id
suspensus est à iurisdictione. Nec
contra suspensus à iurisdictione,
ob id suspensus censendus est
ab Ordine. Quia haec duo sunt
inuiem distincta, & vnum ab altero non pen-
det.

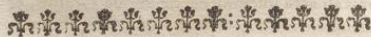
Vnde suspensus à Pontificalibus tantum,
solum suspenditur ab exercitio eorum, quae
vltim Ordinis Episcopatus concernunt, qualia
sunt confirmare, Ordines conferre, Ecclesias
consecrare: non tamen ab ijs, quae iurisdictionis
sunt, ut conferre beneficia, excommunicare,
&c. Nomine Pontificalium intelliguntur Pon-
tificia insignia, ut vltus mitra, baculi, & pallij.
Similiter suspensus à Pontificali Ordine, non
ob id suspensus est à Sacerdotio, nec ab alijs
Ordinibus. Quia Pontificalia non spectant ad
alicuius Ordinis Ecclesiastici substantiam. Sus-
pensus vero à minori Ordine, suspenditur etiā
à maiori: verbi gratia, suspensus à Diaconatu,
in Sacerdotio suspensus agnoscitur. Et similiter
suspensus ab vno Ordine, non potest ad maio-
res ascendere. Quia per saltum promotus vi-
deretur, suspensus autem à Superiore, non cen-
setur suspensus ab inferiori. Quia inferior in
Superiori non fundatur. Nauarr. summ. cap. 27.
num. 160. Suarius disputat. 26. section. 4. Fil-
liucius tractat. 17. cap. 2. question. 4. Toletus lib.
1. cap. 43. num. 2. Conarruias in rubric. de hom.
1. part. relect. §. 1. Reginaldus lib. 32. num. 15.
Henriquez lib. 13. cap. 32. num. 12. Addo ex
Caietan. verb. *Suspensio*. Suspensum ab Ordine,
esse etiam suspensum ab ijs iurisdictionis acti-
bus, qui sunt connexi, ac fundati in Ordine, ut
est, in foro poenitentiali absolueret; non autem
ab ijs, qui connexi non sunt.

¹⁵ Suspensus simpliciter ab Officio, nulla addi-
ta limitatione, intelligitur suspensus ab officio,
non tantum Ordinis, sed etiam iurisdictionis,
id est, à potestate Ecclesiastica, quae illi compe-
tit ratione Ordinis, vel iurisdictionis. Quia
vltus Ordinis, & iurisdictionis competit ratio-
ne officij absolute prolata. Imo neque potest
Ordines recipere. Suarius disputat. 26. section.
1. Filliucius tractat. 17. num. 15. Toletus lib. 1.
cap. 43. num. 6. Non vero intelligitur à benefi-
cio suspensus. Quia cum aliquando suspensio
fiat ab officio, aliquando ab officio, & benefi-
cio, superflue adderetur secunda pars, si in pri-
ma includeretur. Sayrus lib. 4. cap. 5. num. 16.
Nauarr. summ. capit. 17. numer. 160. Henriquez
lib. 13. capit. 32. Filliucius tractat. 17. numer.
21. & 41.

¹⁶ Suspensus ab Ecclesia ingressu, privatur in pri-
mis ab actu solemnium cuiuscunque Ordinis, &
ex officio intra Ecclesiam. Quia ex quo inter-
dicitur Ecclesiae ingressus tanquam rei prin-
cipalis, censentur interdicta omnia diuina tan-
quam consequentia. Non tamen privatur pote-
state exercendi iurisdictionalia, aut eligendi,
aut celebrandi extra Ecclesiam, aut orandi in
eo tempore, quo ibi diuina non celebrantur:
aut tunc transeundi per eam, aut Ecclesiastica
Sacramenta percipiendi. Deinde privatur sepul-
tura Ecclesiastica, dummodo impenitens ille
decesserit: si tamen sic sepeliretur, non pollue-
retur Ecclesia. Nauarr. summ. cap. 25. numer. 75.
& cap. 27. num. 170. Filliucius tractat. 17. num.
32. Toletus lib. 1. cap. 43. num. 8. Syluest. verbo
Suspensio, numer. 5. Angel. verb. *Suspensio* 3.
numer. 5.

¹⁷ Suspensio ab administratione Ecclesiae in
temporalibus, & spiritualibus, prohibet admi-
nistrationem temporalem, & spirituales: non
vero suspendit ab Ordine. Vnde Sacerdos ita
suspensus non fit irregularis Missam celebra-
do:

- do: peccabit tamen conferendo beneficia, vel administrando Sacramenta. Quia hæc est actio pertinet ad iurisdictionem, seu administrationem spirituales. Toletus lib. 1. cap. 43. num. 12. Sylvest. verb. *Suspensio, quaestio*. 5. Sayrus lib. 4. cap. 7. num. 6. Henriquez lib. 13. cap. 32. num. 4.
- 18 *Circa Suf-* Suspendio à *divinis Officiis* prohibet, ne Clerici possint in choro Psalmos recitare, interesse illis, divina officia ut Clerici exaudire. Quod si contra faciant interessendo scilicet illis tanquam Clerici, & ministri ex officio, irregulares fiunt. Si vero tanquam laici audiendo tantum, non delinquant. Bonacina *disputation*. 3. punct. 2. num. 16. Filiucius *tractat*. 17. num. 33.
- 19 *Circa Suf-* Suspendio à *Beneficio* simpliciter, est privatio usus iuris ad recipiendum temporale emolumentum fructuum, cuiuscumque generis, conditionis, & qualitatibus illi sunt, & quocumque nomine beneficium vocetur. Quia beneficium in latiori significatione acceptum complectitur omnia beneficia. Suarius *disputation*. 27. section. 1. Vgolin. *tab. 4. cap. 8. §. 6.* Toletus lib. 1. cap. 43. num. 7. Adnoto tamen, suspendium à beneficio non intelligi suspendium ab officio, etiam officium ei ratione beneficii competat. Quia in materia poenali extensio facienda non est. Et suspendium à beneficio posse percipere distributiones, quæ dantur iis, qui divinis officiis interfunt, modo non dentur beneficii intuitu: cuiusmodi sunt illæ, quæ dicuntur anniverfaria aut Missarum stipendia. Et suspendium à beneficio in patratu delicti poenam tradendam esse fructuum portionem ad congruam sustentationem sufficientem Superioris taxandam auctoritate, quoties suspendio ab homine per sententiam fuit lata: quando vero suspendio lata fuit à iure, nec delictum ad forum contentiosum deductum, portio fructuum potest prudentis viri arbitrio taxari. Si vero suspendio est lata pro contumacia, suspendio non est alendus beneficii fructibus. Quia suæ prave voluntati tribuitur, quæ durante, iuste ea incommoditate afficitur. Filiucius *tractat*. 17. num. 44. Sayrus lib. 4. cap. 5. num. 11. Lege c. *Pastoralis*, §. *Verum*, de appellat.

CAPVT V.

De Suspensionis Duratione.

20 *Suspensio absolute prolata durat, donec per absolutionem auferatur. Secus si tempus determinetur.*

I Suspendio feratur simpliciter, & absolute absque conditione, ac limitatione temporis, durat, donec auferatur per absolutionem. Si vero lata sit cum temporis determinatione, durat intra tempus determinationis, & eo tempore elapso cessat. Quia Censura non ligat ultra conditoris voluntatem. Unde qui suspenditur ab officio per mensem, non poterit intra mensis spatium officium exercere, incipiendo ab eodem die, seu puncto, quo lata est suspensio, quæ secum trahit executionem, & afficit in continenti. Vgolin. *tab. 4. cap.*

15. §. 3. Sayrus lib. 4. cap. 8. num. 2. Filiucius *tractat*. 17. num. 48. Suarius *disputation*. 26. section. 1. num. 17. & *disputation*. 27. section. 1. num. 23.

Porro suspensio ab officio lata simpliciter absque loci determinatione, pro omni loco valet. Quia suspensio est censura, quæ sequitur pliusculi suspendium ubicumque addit. Et licet Prælati suspensio non possit obligare extra territorium per statutum, aut legem: tamen per præcepta particularia, quæ imponuntur personis, & immediate eas respiciunt, potest etiam easdem extra territorium obligare. Idem dixerim de suspensione simpliciter à beneficio absque loci determinatione. Suarius *disputation*. 26. section. 1. num. 11. & *disputation*. 27. section. 1. num. 17. Filiucius *tractat*. 17. num. 47. Bonacina *disputat*. 3. punct. 2. num. 7.

Si feratur in poenam poenæ potest tribus modis auferri. Primus est, per temporis lapsum, si enim lata est ad tempus determinatum, ut annum, vel mensem, &c. solo temporis lapsu cessat, nec opus est alia absolutione. Secundus, per dispensationem Superioris; si enim lata sit ad certum tempus, vel etiam in perpetuum ab eo poterit, nondum tempore elapso, tolli. Tertius per absolutionem, quando est lata simpliciter in poenam sine ulla temporis limitatione. Si vero feratur cum conditione, Donec satisfeceris, exhibita satisfactione cessat. Nauart. *summ. cap. 27. num. 161. & 163.* Suarius *disputation*. 29. section. 1. Toletus lib. 1. cap. 26. Manuel. *summ. tom. 2. cap. 69.*

CAPVT VI.

De Suspensionis Absolutione.

BSOLVTIO Suspensionis ab homine ad eum qui tulit sententiam, pertinet, vel ad successorem eius, vel ad Superiorem. A suspensione in poenam absolueri possunt priuilegiati Mendicantes ex concessione facta nostræ Societatis Patribus à Paulo III. Ex potestate verò Ordinaria, quando suspensio lata est ad certum tempus, vel in perpetuum, potest tantum auferri à Canonis auctore. Quia quando fertur in puram poenam, cum stabilitate feratur, & virtualiter auctor Canonis sibi reservat. Nec est similis ratio de excommunicatione, à qua potest absolueri inferior, nisi sit à Conditor Canonis reservata. Quia suspensio lata in poenam poenam, non auferitur per absolutionem sed per dispensationem: dispensatio autem ex sua natura reservata censetur, nisi expresse concedatur. Nauart. *summ. cap. 27. num. 162.* Compend. privileg. Mend. verb. *Absolutio*, quoad *secul. Gloss. ad cap. Cipientes*, de elect. in 6. Suarius *disputation*. 26. section. 1. num. 15. Filiucius *tractat*. 17. num. 68. Bonacina de *suspensio* punct. ult. num. 6. Toletus lib. 1. cap. 46. num. 3.

Suspensio

Sec. I. De Suspensione Recept. Sent. 269

Suspensio ob contumaciam lata, & ob per seuerantiam in illa, non potest tolli antequam contumacia tollatur, nisi ab auctore illius, vel a Superiore; post ablatam vero contumaciam etiam a successore in officio, si ab homine sit; si vero sit a iure, & reuerata, tantum poterit auctor, Superior, vel successor, imo etiam Episcopus si sit Papae reuerata, & delictum sit occultum ex Tridentin. sess. 2. c. 6. concessione. Fillius. tr. 17. n. 69. Tolet. l. 1. c. 4. n. 4. Reginald. 32. n. 43. Si autem non sit reuerata, tunc poterit ab ea absolueri quilibet ordinarius ex communi sententia, quae iam est in usu recepta. De Parocho autem & quolibet alio simplici Sacerdote negandum omnino esse non dubito. Nauarr. sum. cap. 27. num. 162. Suarius dissertation. 29. section. 2. num. 2. & 15.

Ad absolendum a suspensione, non sunt aliqua determinata verba, haec autem sunt in usu: Ego te absoluo a vinculo suspensionis, in quam incurristi, & restituo te ad executionem tui ministerii, vel ordinis, vel ad tuum beneficium. Non est autem necessarium in absolutione causam explicare, ob quam suspensio fuerit contracta. Suarius d. 27. sect. 9. n. 2. Nauarr. sum. c. 26. n. 8. Fillius. tr. 11. nu. 329.

CAPVT VII.

De Suspensionibus, quae ipso iure contrahuntur Catalogum indico.

CONTRA Clericos triginta, & octo suspensiones inuenio. Primam in recipientes ordines ab eo qui Episcopatum renuntiavit. Cap. 1. de ordin. ab Episc. qui Episcopatum renunt. c. 2. In recipientes ordines ab alieno sine proprii licentia. Pius II. cum ex Sacrorum 6. 1. In recipientes a proprio Episcopo in aliena Diocesi. c. Episcopum 9. q. 1. 4. In recipientes ordines ab excommunicato, vel suspensio denunciato. c. 1. & 2. de Schism. 5. In recipientes ordines ante legitimam aetatem. Pius II. Cum ex Sacrorum 6. 6. In recipientes ordines extra tempora sine dispensatione. Pius II. ibid. 7. In recipientes interdictis non seruatis. cap. Dilectus, c. Litteris, de temp. ordin. 8. In Clericos ordinatos titulo ficto. c. Sanctorum 8. d. 70. 9. In promotos per saltum. Trid. sess. 2. c. 1. 4. 10. In recipientes Sacros Ordines post matrimonium ratum, etiam non consummatum. Extrav. Antiqua, de voto. 11. In recipientes ordines cum sint excommunicati, vel suspensi, vel interdicti. c. Cum illorum de sent. excomm. 12. In recipientes ordines cum litteris Capituli Sede vacante infra annum. Trid. sess. 7. c. 10. 13. In videntes ordine in loco interdicto praeter modum iure concessum. c. 73. qui de sent. excomm. in 6. 14. In celebrantes coram excommunicato, vel interdicto. c. Episcoporum, de priuileg. 15. In tradentes sepultura publicis vitariis. c. Quia in omnibus, de usuris. Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

16. In Parochos iungentes sponso alterius Parochiae sine licentia. Trid. sess. 24. c. 1. 17. In Parochos non prohibentes matrimonia clandestina, vel contra interdictum Ecclesiae. c. Cum inhibito, de clandest. des. impub. 18. In abutentes vestibus contra iure statuta. Clement. 11. de vita & honest. Cleric. 19. In grauantes Ecclesias sibi commissas alienis debitis. cap. 2. de solut. 20. In bona Praelati defuncti occupantes. cap. Quia sepe, de election. in 6. 21. In electores Episcoporum, non praesentantes electionem electo, infra octo dies. cap. Cupientes, de election. in 6. 22. In compromissarios indignum eligentes. cap. si compromissarij, de election. in 6. 23. In eligentes indignum ad Episcopatum, vel Curatum. cap. Cum in cunctis, §. final. de election. 24. In postulantes in Praelatum Cathedralis eos, qui prohibentur. ibid. 25. In consentientes electioni per abulum potestatis secularis. c. Quisquis, de election. 26. In inferiores Episcopis non seruantes in visitatione Innocentij IV. constitutionem. cap. Exigit, de censib. in 6. 27. In conferentes beneficia eorum, qui seruunt in Curia, vel eadem recipientes. Extravag. 3. de priuileg. 28. In facientes in iudicio per sortes aliquid contra iustitiam, & conscientiam in grauenam partis. cap. De sententia, & re iudicata, in 6. 29. In conseruatores se intromittentes in aliis, quam in manifestis iniuriis. cap. vltim. de offic. deleg. in 6. 30. In occupantes bona, census, &c. Ecclesiae, beneficii, vel pii loci. Tridentin. sess. 22. cap. 11. 31. In publicos peccatores. Cap. vltim. de temp. ordin. 32. In publicos concubinos. Hodie non est in usu. 33. In Sodomiam exercentes. Non est etiam in usu. 34. In simoniacos. Extravag. Pauli 11. de simon. 35. In iurantes de tenendo Schismate. cap. 1. de schismat. 36. In prouocantes ad duellum, vel acceptantes. cap. De Cleric. pugna in duello. 37. In raptos, vel praebentes auxilium, &c. raptui. Tridentin. sess. 24. cap. 6. 38. In disputantes de Conceptione Deiparae. Gregorius XV.

27. **C**ONTRA Episcopos viginti supra quatuor suspensiones annotauimus. Igitur suspensione innotantur 1. Conferentes ordines simoniace. c. penultim. de simon. 2. Conferentes ordines suspensio propter malam promotionem. cap. si qui Episcopi, 1. q. 1. 3. Ordinantes Religiosum non professum. Pius V. Romanus Pontifex Bull. 74. 4. Ordinantes accepto iuramento, quod non molestabuntur super eorum prouisione. cap. si quis ordinaverit, de simon. 5. Ordinantes Monachum sine Abbatis licentia. c. fin. dist. 58. 6. Non promulgantes Concilium Prouinciale toti Diocesi. Non est in usu. 7. Intromittentes se in causis spectantibus ad Episcoporum electionem. c. Quamuis, de elect. in 6. & c. Prouida, eod. tit. 8. Submittentes laicis bona Ecclesiae sine debito consensu. c. Hoc consultius, de reb. Eccles. non alienand. in 6. 9. Occupantes bona vacantium pertinentium ad eorum prouisionem. c. Praesenti, de offic. Ordinarij, in 6. 10. Male videntes in causa alienationis delegata potestate Extrav. 2. cum in ante Pauli 11. 11. Alienantes bona Ecclesiae ultra biennium. Extrav. Ambrosio, de reb. Eccles. non alien. 12. Admittentes resignationes contra formam praescriptam in constitutione. Quanta Pius V. in Bulla 58. Quanta 13. Fauentes usuris, suas domos locado. c. 1. de usur. in 6. 14. Abutentes munere

munere Inquisitorum in causa fidei. *Clement. 1. Verum, de heret. 15.* Delinquentes contra Clericorum immunitatem. *Clement. 2. de penis. 16.* Non seruantes *Extrav. 2. de electione*, quoad perceptionem fructuum primi, vel secundi anni. *Extrav. 2. de elect. 17.* Promoti à Sede Apostolica sine eiusdem litteris authenticis. *Extr. 1. de elect. 18.* Concubinarij à Synodo admoniti, & non se emendantes. *Trid. sess. 25. c. 14. 19.* Relaxantes incendiariis poenam in iure praescriptam. *c. Pessimam 23. q. 8. 20.* Negligentes procedere contra simoniacos. *c. Quisquid 1. q. 1. 21.* Non facientes comburi *Talmud* libros. *Iulius III in Bulla 46. Cum scit. 22.* Publicantes populo indicem caluui. *Pius V. in Bulla, 99. Quam plenum. 23.* Non visitantes Apostolorum limina tempore praescripto in Sixti V. constitutione. *Sixtus V. in Bulla, Romanus Pontifex. 24.* Ingressantes Monialium Monasteria sine necessitate. *Gregor. XIII.*

28 Contra Capitula autem quatuor suspensiones extare video. 1. si dilapident bona relictā, vel obuenientia vacationis tempore. *cap. Quia saepe, de elect. in 6.* 2. Si recipiant promotos in Curia, absque Summi Praefuli litteris, *Extrav. 1. de elect. 3.* Si perant in receptione ad Religionem, aut post illam, pastus, & prandia. *Extrav. Sanē, de simo 4.* Si non seruent contenta in constitutione Quanta Pij V. *Pius V. in Bull. Quanta.*

29 Denique contra Religiosos nouem suspensiones annueram. Prima est contra Apostatas in Apostasia Ordines recipientes. *cap. final. de Apostas. 2.* Contra recipientes ad professionem ante probationis annum. *Cap. Non solum, de Regularib. in 6.* 3. Contra Superiores concedentes redditus Ecclesiarum alieni ad vitam. *Clement. 1. de rebus Ecclesiae non alien. 4.* Contra usurpantes decimas sibi non conuenientes. *Clement. 1. de decim. 5.* Contra non videntes habitum, ac vestitu modo ipsis praescripto. *Clement. 1. Si quis autem, de statu Monach. 6.* Contra Superiores, ad quos occasione excessum suorum aliquid peruenit. *Clement. de privileg. 7.* Contra non facientes penitentibus conscientiam de non soluendis decimis. *Clement. cupientes, de penis. 8.* Contra non professos Ordines Sacros recipientes, *Pius V. in Bull. Romanus Pontifex. 9.* Contra introducētes mulieres in Monasteria Apostolicae facultatis praetextu. *Pius V. in Bull. Regularium. 22.*

CAPVT VIII.

De Degradatione.

30 Degradatio verbalis, seu depositio.

Degradationem Clerici duplicem esse inuenio, *verbalem* scilicet, & *realem*, seu *actualem*. Verbalis est, quae fit verbo solummodo, & alias *Depositio* appellatur. Hac quidem persona Ecclesiastica privatur omni officio, ac beneficio in perpetuum per sententiam Ecclesiasticam, sine restitutionis spe, privilegio tamen

Clericali retento. Actualis vero est privatio privilegij Clericalis facta post depositionem, adiuncta reali actione, & ceteronia per Canones praescripta. *Valentia rom. 4. disp. 7. qu. 9. punct. 4.* *Suarius de Censur. dispensation. 30. sect. 1. & 2.*

Inter degradationem verbalem, & actua-
lem multiplex est differentia. Actualis namque fieri solet cum maiori solemnitate, nempe adstantibus Abbatibus infulatis, seu habentibus ius mitrae, & baculi, aut assistentibus aliis in dignitate constitutis. Deinde degradandus induitur ornamentis, quibus fuit ordinatus, necnon Sacra Vasa ad illum Ordinem, à quo degradatur pertinentia deferretur ad Episcopi conspectum, à quo gradatim exiit, & priuatur, ac demum capillis tondetur, ut nullum coronae vestigium remaneat. *Reginaldus l. 3. m. 52. & 53. Filliuc. tract. 18. num. 193.*

Degradatio verbalis Clerici etiam Presbyteri fieri potest per Vicarium Generalem Episcopi. Actualis vero non nisi per Episcopum, abbus assistentibus. Verbalis potest fieri contra absentem contumacem. Actualis vero praesentiam requirit.

Degradatus verbaliter gaudet privilegio fori, & Canonis, unde non potest puniri à Iudice saeculari, nisi post degradationem verbalem factam sit incorrigibilis, & per Iudicē Ecclesiasticū sit lata sententia declaratoria super incorrigibilitatis qualitate. Actualiter autē degradatus privilegium Clericale utroque amittit, neque ut sit sub Iudice saeculari, & qui eū percutit excommunicatione non incurrit. Porro ubiqueque in iure simpliciter fit mentio de degradatione intelligitur de verbali. Pro nullo autē crimine quantumcumque graui imponitur Clerico degradationis poena, nisi in iure expressum reperitur. *Tolet. l. 1. c. 50. m. 9. 10. 12. Trid. sess. 13. c. 4. Nauar. summ. c. 27. n. 81.*

Verbaliter degradatus potest ab Episcopo restitui. Actualiter vero à solo Summo Pontifice. Quamuis si restitutio sit iure requisita, ut si post degradationem falsitas testium appareat, poterit eum Episcopus restituere. *Syluest. verbo Degradatio. Panormit. apud Toletum lib. 1. cap. 50. numer. 16. Filliucius tractatu 18. numero 190.*

Quamuis Ecclesia per degradationem actua-
lem vsum legitimum ordinum susceptorum auferat, in perpetuum degradatus tamen semper retinet characterem ordinis semel impressum, & virtute huius, si est Sacerdos consecratus, valide potest etiam Episcopus, valide quidem poterit ordinare, & alia gerere munia, licet peccent grauissime id gerentes. At quia non est aequum, ut degradatus melioris conditionis efficiatur propter delictum suum, ideo non eximitur ab oneribus Ordinis, ut ab horarum Canoniarum recitatione, voto castitatis liberentur: et si matrimonium contraxerit, inualide contrahet. *Sayr. l. 5. c. 22. m. 25. Bonac. d. 4. pun. 1. m. 5. Filliuc. tr. 18. n. 191.*

Degradationem verbalem haec crimina merentur, adulterium, concubinatus criminosi, persequens post monitionem, simonia, notoria, incestus, stuprum, furtum, per degradationem iurium, homicidium, &c. Realem vero haec, ne pariter sit, homicidium qualificatum, Sodomia, septius tur exercita.

Seçtio II. De Suspensione Dubia. 271

exercita, & similia, quæ Iudicis arbitrio tali pœna sunt digna. Effectus huius degradationis, quæ non semper eam comitatur, est,

Curæ sæculari traditio. Molina to. 4. disp. 94. tract. 3. num. 14. Sa verb. Deposito, nu. 2. Syluest. ibi, quæst. 2.

SECTIO SECVNDA.

De Suspensione, Dubia.

CAPVT IX.

Circa essentiam, & causas Suspensionis.

DVBIVM I.

Sab nomine persone Ecclesiastica comprehenditur femina Religiosa, cui iurisdicção spiritualis commissã est?

VIDIMVS section. 1. Suspensionem esse Censuram Ecclesiasticam, qua Minister Ecclesiæ formaliter impeditur, ne functiones Ecclesiasticas exerceat, aliquavē potestate utatur. Quæstio autem, num sub *persona Ecclesiastica* nomine comprehendatur femina Religiosa, cui iurisdicção spiritualis commissã est, nempe Abbatisa, ac Priorissa?

Comprehenditur quidem. Quia hæc possunt suspendi ab officio propria suspensione. Nam esto Clerici non sint, sunt personæ Ecclesiasticæ iurisdictionis capaces. Sic Nauarr. *sum. cap. 27. num. 151. & 158. Henriquez libr. 13. c. 31. num. 2. Filliucius titul. de suspens. cap. 9. Indicat Layman. lib. 1. tract. 5. part. 3. c. 1. numer. 2.*

Non comprehenditur. Quia solum Clerici sunt officii, ac beneficii Ecclesiastici capaces, eiusque functiones exercendi. Ita Valent. *tom. 4. d. 7. q. 18. pun. 1. Coninch d. 15. dub. 2. n. 2. Sayr. l. 4. thes. c. 1. n. 16. Suar. de Cens. d. 25. sect. 1. nu. 5. & alii communiter.*

Hoc longe probabilius. Nam iurisdicção, quæ Abbatisis, ac Priorissis commissã est, non est propriè Ecclesiastica, cum non ex Ecclesiastico Ordine proveniat. Alias suspensionem ab officio violantes, irregularitatem incurrerent, quæ transgressoribus suspensionis ab officio indicta est. *l. 3. cui de sentent. excomm. in 6. & c. 1. de sent. & r. ind. eodem lib.*

Escob & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

DVBIVM II.

Qui Suspensionem fert, debetne necessario, esse Clericus?

Conditiones requisitæ in ferente suspensionem, sunt eadem, quæ pro ferenda excommunicatione requiruntur. Quæstio. rim ad hæc, num necessario debeat esse Clericus?

Non debet. Quia Abbatisa, ac Priorissa potest suspendere Clericos sibi subditos. Argum. c. *Dilecta*, de *majorit. & obedient.* Ergo necessarium non est Clericum esse, qui fert suspensionem. Sic Syluest. verbo *Abbatisa*, & verbo *Suspensio*, num. 1. Henriquez libr. 13. cap. 35. numer. 1.

Debet necessario à Clerico ferri. Quia est actus iurisdictionis Ecclesiasticæ, quæ solum Clericis potest convenire. Ita Gloss. ad c. *Dilecta*, verbo *iurisdictionem*. Innocent. & Abbas ibi. Vivald. *tr. de susp. n. 161. Sayr. l. 4. thes. c. 2. n. 9. & alii communiter.*

DVBIVM III.

Persona, in quam suspensio ferenda est, debetne necessario esse Clericus?

Non debet necessario Clericus esse. Quia in Extravag. *De censib. inter communes*, & alibi suspenduntur laici à communione Eucharistiae. Et quia suspensio priuat non solum exercitio Ordinis iam obtenti, sed & obtinendi: & suspensio à beneficio priuat beneficii fructibus non solum obtentis, sed etiam obtinendis. Ergo quoad effectum, scilicet, beneficii consecutionem, & Ordinis receptionem poterit laicus suspendi: siquidem priuat potest, ne beneficium consequatur, nève Ordines recipiat. Sic nonnulli docti quidem Theologi.

Necessario debet Clericus esse. Quia cum suspensio versari debeat necessario circa officium, vel beneficium Ecclesiasticum, quorum laici incapaces existunt, efficitur, in solos Clericos suspensionem ferri posse. Ita Glossa ad c. *Quicumque*, v. *Ministros*, de *sent. excomm. in 6.* Innocent. ad c. *ultim. de excess. Prælator.* Abbas ad cap. *Dura sape*, num. 10. de *crimi. falsi.* Nauarr. *sum. c. 27. à n. 150. Auila p. 3. disp. 4. dub. 2. conclusio. 2.*

Aa 2 alufion. 2.